

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN VÀ SỰ VẬN DỤNG CỦA ĐẢNG TRONG TÌNH HÌNH HIỆN NAY

NGUYỄN THỊ THUỶ LINH^(*)

Ngày nhận bài: 29/01/2024 Ngày thẩm định: 30/01/2024 Ngày duyệt đăng: 20/02/2024

Tóm tắt: Chủ tịch Hồ Chí Minh rất chú trọng đến công tác tuyên truyền, coi đây là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên. Quan điểm của Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền được thể hiện thông qua mục đích, chủ thể, nội dung, phương thức thực hiện công tác tuyên truyền và những yêu cầu đối với cán bộ tuyên truyền. Những quan điểm này của Chủ tịch Hồ Chí Minh đến nay vẫn còn nguyên giá trị cần được vận dụng sáng tạo trong tình hình mới. Bài viết đề xuất một số giải pháp thực hiện công tác tuyên truyền hiện nay của Đảng Cộng sản Việt Nam theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Hồ Chí Minh; công tác tuyên truyền; Đảng cộng sản Việt Nam

1. Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền

Công tác tuyên truyền là bộ phận quan trọng của công tác tư tưởng - cốt lõi của công tác xây dựng Đảng, có vai trò hết sức quan trọng nhằm tạo ra sự thống nhất về tư tưởng, ý chí và hành động trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất chú trọng đến công tác tuyên truyền, coi đây là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên nhằm truyền bá, phổ biến hệ tư tưởng cách mạng trong xã hội, khơi dậy tinh thần yêu nước, thúc đẩy các tầng lớp nhân dân hành động tích cực và sáng tạo thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương: “Trong Đảng và ngoài Đảng có nhận rõ tình hình mới, hiểu rõ nhiệm vụ mới, thì tư tưởng mới thống nhất, tư tưởng thống

nhất thì hành động mới thống nhất. Nếu trong Đảng và ngoài Đảng từ trên xuống dưới, từ trong đến ngoài đều tư tưởng thống nhất và hành động thống nhất thì nhiệm vụ tuy nặng nề, công việc tuy khó khăn phức tạp, ta cũng nhất định thắng lợi”⁽¹⁾.

Từ những bài viết, bài nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh liên quan đến công tác tuyên truyền, có thể khái quát một số nội dung sau:

Một là, mục đích của công tác tuyên truyền

Trong tác phẩm *Người tuyên truyền và cách tuyên truyền*, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đưa ra định nghĩa “tuyên truyền”: “Tuyên truyền là đem một việc gì nói để dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm. Nếu không đạt được mục đích đó là tuyên truyền thất bại”⁽²⁾. Theo định nghĩa của Người, mục đích của tuyên truyền là làm cho “dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm”. Thái độ và hành vi của quần chúng nhân dân là thước đo hiệu quả của công tác tuyên truyền.

^(*) TS, Học viện Chính trị khu vực I, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Hai là, chủ thể thực hiện công tác tuyên truyền

Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu không chỉ cán bộ chuyên trách, mà tất cả cán bộ, đảng viên của Đảng, Chính phủ đều phải thực hiện: “Bộ đội, công an, công nhân trong nông trường, lâm trường, công trường, xí nghiệp, cán bộ thương nghiệp, y tế, các giáo viên và tất cả cán bộ các ngành phải thấy rằng mỗi người đều phải là người tuyên truyền chính sách của Đảng, của Nhà nước”⁽³⁾, “Chẳng những các người phụ trách tuyên truyền, những người viết báo, viết sách, những người nghệ sĩ là người tuyên truyền, mà tất cả cán bộ, tất cả đảng viên, kể những người có tiếp xúc với dân chúng đều là người tuyên truyền của Đảng. Vì vậy, ai cũng phải học nói nhất là học nói cho quần chúng hiểu”⁽⁴⁾.

Ba là, nội dung công tác tuyên truyền

Theo Hồ Chí Minh, nội dung công tác tuyên truyền là tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin, mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, chủ trương, đường lối của Đảng,... Nội dung nào cũng phải hướng đến mục tiêu chung là phát huy lòng yêu nước, vì độc lập dân tộc, lợi ích của đất nước, làm cho nhân dân hiểu rõ đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Trong nội dung tuyên truyền, Chủ tịch Hồ Chí Minh lưu ý: “Tuyên truyền, anh em nên chú ý một điều này nữa là bao giờ ta cũng tôn trọng sự thực. Có nói sự thực thì việc tuyên truyền của mình mới có nhiều người nghe”⁽⁵⁾.

Người luôn căn dặn, nội dung tuyên truyền phải rộng, linh hoạt, phù hợp với nhiệm vụ chính trị của Đảng trong từng thời kỳ cách mạng, chứ không rập khuôn, máy móc: “Dưới chế độ thực dân, tổ chức bãi công là đúng, trong lúc kháng chiến, kiến quốc, tuyên truyền bãi công là một tội ác. Trong lúc cần toàn dân đoàn kết mà chủ trương giai cấp đấu tranh là một điều ngu ngốc. Việc gì cũng phải đúng với địa điểm, điều kiện và thì giờ mới thành công”⁽⁶⁾.

Bốn là, phương thức tuyên truyền

Trong tuyên truyền, Hồ Chí Minh coi trọng cả tuyên truyền miệng và tuyên truyền trên báo chí. Người nhấn mạnh, việc phát hiện nhân tố mới, nêu gương người tốt, việc tốt: “Nói chung các dân tộc phương Đông phần nhiều là giàu tình cảm và đối với họ một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”⁽⁷⁾. Người căn dặn, công tác tuyên truyền cũng như báo chí phải nêu gương những cán bộ trong sạch, gương mẫu, cần, kiệm, liêm, chính: “Lấy gương người tốt, việc tốt để hàng ngày giáo dục lẫn nhau là một trong những cách tốt nhất để xây dựng Đảng, xây dựng các tổ chức cách mạng, xây dựng con người mới, cuộc sống mới”⁽⁸⁾. Từ quan điểm đó, Người đã chỉ đạo biên soạn tập sách *Người tốt, việc tốt* cho mọi người noi theo và chính Người là tấm gương mẫu mực để các thế hệ người Việt Nam nguyện “sống, lao động, học tập, chiến đấu theo gương Bác Hồ vĩ đại”.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, phương pháp tuyên truyền có ý nghĩa rất quan trọng bảo đảm hiệu quả công tác tuyên truyền: “Muốn thành công, phải biết cách tuyên truyền”⁽⁹⁾, “Trước hết, mình phải hiểu rõ vì sao... Hai là phải biết cách nói... Ba là phải có lễ độ”⁽¹⁰⁾. Theo Người, cách tuyên truyền “phải giản đơn, rõ ràng, thiết thực. Phải có đầu, có đuôi, sao cho ai cũng hiểu được, nhớ được. Chớ dùng những danh từ lạ, ít người hiểu. Chớ nói ra ngoài đề, chớ lấp đi lấp lại. Chớ nói quá một tiếng đồng hồ, vì nói dài thì người ta chán tai, không thích nghe nữa. Muốn tránh những khuyết điểm đó, trước khi nói, phải viết một dàn bài rõ ràng, rồi cứ xem đó mà nói”⁽¹¹⁾.

Năm là, đối tượng tuyên truyền

Điều quan trọng trong quan điểm về công tác tuyên truyền của Chủ tịch Hồ Chí Minh là tuyên truyền phải phù hợp với đối tượng quần chúng nhân dân: “Người tuyên truyền bao giờ cũng phải tự hỏi: Viết cho ai xem? Nói cho ai nghe? Nếu không vậy, thì cũng như

cố ý không muốn cho người ta nghe, không muốn cho người ta xem”⁽¹²⁾. Người căn dặn: “Chúng ta muốn tuyên truyền quần chúng, phải học cách nói của quần chúng, mới nói lọt tai quần chúng”⁽¹³⁾; “cách làm việc, cách tổ chức, nói chuyện, tuyên truyền, khẩu hiệu, viết báo, v.v. của chúng ta, đều phải lấy câu này làm khuôn phép: “Từ trong quần chúng ra. Về sâu trong quần chúng”⁽¹⁴⁾.

Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn cách nói, thái độ của người tuyên truyền phải thay đổi cho phù hợp: “không nên lúc nào cũng trích Các-Mác, cũng trích Lênin, làm cho đồng bào khó hiểu. Nói thế nào cho đồng bào hiểu được, đồng bào làm được... Nói thiết thực, nói đúng lúc, đúng chỗ”⁽¹⁵⁾. Nếu “nói hay mà không hiểu” thì cũng không bằng “nói dễ hiểu, thiết thực, người ta dễ hiểu và làm được”; “Thái độ phải mềm mỏng: đối với các cụ già phải cung kính, với anh em, phải khiêm tốn, với phụ nữ, phải nghiêm trang, với nhi đồng, phải thân yêu, với cả mọi người, phải thành khẩn. Mong anh em đi tuyên truyền làm đúng như thế, thì chắc sẽ thành công to”⁽¹⁶⁾; “Người tuyên truyền không điều tra, không phân tích, không nghiên cứu, không hiểu biết quần chúng, chỉ gặp sao nói vậy, bạ gì viết nấy, nhất định thất bại”⁽¹⁷⁾.

Sáu là, yêu cầu đối với cán bộ làm công tác tuyên truyền

Chủ tịch Hồ Chí Minh rất đề cao hình ảnh, uy tín của người tuyên truyền. Cán bộ, đảng viên của Đảng phải thực sự gương mẫu, “nói đi đôi với làm”, có uy tín đối với nhân dân thì tuyên truyền mới đạt hiệu quả cao. Rất nhiều lần Người dặn dò cán bộ, đảng viên phải gần gũi, sâu sát: “Tuyên truyền phải miệng nói tay làm, phải tùy hoàn cảnh mà tổ chức giúp đỡ nhân dân thực sự, không phải chỉ dân vận bằng diễn thuyết. Muốn vậy cán bộ phải làm gương mẫu”⁽¹⁸⁾; “Người tuyên truyền cần phải chịu khó, chịu khổ, khéo ở, siêng làm”⁽¹⁹⁾; “Chớ tưởng rằng: Đi phớt qua địa phương, diễn thuyết một hai giờ đồng hồ mà có kết quả. Đến một địa phương nào, cần phải đi

thăm các cụ phụ lão, các người phụ trách, rồi đi thăm các nhà đồng bào để gây cảm tình, và để hiểu biết tình hình địa phương. Đó là một việc cần cho tuyên truyền. Hai là dân ở đó sinh hoạt thế nào, ta cũng phải sinh hoạt như họ. Nếu dân dậy sớm mà mình ngủ trưa, dân đang làm việc mà mình nằm ngủ lì, thì sẽ bị dân ghét, và ảnh hưởng xấu đến việc tuyên truyền. Thấy dân làm việc gì, bất kỳ to nhỏ, ta cũng ra tay làm giúp. Đó là cách gây cảm tình tốt nhất, nó sẽ giúp cho việc tuyên truyền kết quả gấp bội”⁽²⁰⁾.

Cán bộ tuyên truyền đi làm việc chỗ nào cần học tiếng ở đấy để nói chuyện cho đồng bào hiểu, để hòa mình với đời sống đồng bào, có gần gũi như thế mới được đồng bào tin cậy, mến phục, gây được mối thiện cảm bền lâu. Người lấy ví dụ: “Các chú đi tuyên truyền ở nơi đồng bào Mèo, mà phải có một người phiên dịch thì không ăn thua. Bởi vì người phiên dịch ấy chưa chắc đã phiên dịch hết ý của chú, có khi phiên dịch lại sai đi nữa là khác. Cứ làm như thế cũng không gây được tình cảm thân thiết giữa cán bộ với quần chúng”⁽²¹⁾. Cán bộ tuyên truyền hòa mình vào với nhân dân, hiểu nhân dân, xây dựng tình cảm tốt nhất với nhân dân, chắc chắn hoạt động tuyên truyền sẽ tạo được sức cuốn hút và cảm hoá mọi người, sẽ thu được hiệu quả cả về nhận thức lẫn hành động đối với quần chúng.

Trong thực tiễn, Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương sáng về thực hiện công tác tuyên truyền, là người chiến sĩ tiên phong trên mặt trận tư tưởng. Ngay từ những năm hoạt động cách mạng ở nước ngoài, Người đã viết hàng trăm bài báo. Những năm 1925 - 1927, Người mở lớp huấn luyện chính trị cho nhiều thanh niên yêu nước tại Quảng Châu (Trung Quốc), chuẩn bị về mặt tư tưởng và tổ chức cho việc thành lập chính đảng cộng sản ở Việt Nam. Khi về nước trực tiếp lãnh đạo phong trào đấu tranh, Người không ngừng nghiên cứu, đề ra đường lối cho cách mạng Việt Nam, kiên trì giáo dục, rèn luyện cán bộ, giác ngộ quần chúng

phục vụ sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Người viết hơn 2.000 bài báo, hàng chục cuốn sách về lý luận và thực tiễn, phục vụ yêu cầu cách mạng. Với sự nỗ lực của lãnh tụ Hồ Chí Minh và các lãnh tụ cách mạng tiền bối khác của Đảng, phong trào “vô sản hóa” thấm sâu vào đời sống công nhân, đem đến ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, làm chuyển hóa mạnh mẽ về chất trong phong trào công nhân, thúc đẩy phong trào yêu nước chuyển biến theo.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền trong thời gian qua

Đảng Cộng sản Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện. Từ khi thành lập đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn kế thừa, vận dụng sáng tạo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền trong thực tiễn cách mạng. Công tác tuyên truyền là một bộ phận của công tác tư tưởng của Đảng nhằm truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, cương lĩnh, đường lối, các quan điểm, chủ trương của Đảng đến với quần chúng nhân dân tạo ra sự thống nhất về ý chí và hành động trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội, cổ vũ, động viên quần chúng thực hiện thắng lợi mục tiêu, lý tưởng của Đảng. Công tác tuyên truyền đã góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành nhân tố chủ đạo, chi phối đời sống chính trị và tinh thần xã hội; quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước thấm sâu trong cán bộ, đảng viên, nhân dân với quyết tâm thực hiện thắng lợi chủ trương, đường lối, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Một là, chủ thể, đối tượng, mục đích của công tác tuyên truyền được xác định ngày càng đầy đủ hơn

Nhận thức của Đảng về công tác tuyên truyền ngày càng hoàn thiện, thể hiện qua các văn bản của Đảng liên quan đến công tác tuyên truyền. Thông báo số 71-TB/TW của Thường vụ Bộ Chính trị ngày 07/6/1997 về việc tăng cường lãnh đạo và đổi mới

công tác tuyên truyền miệng; Nghị quyết số 07-NQ/TW ngày 28/4/1989 Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VI về Một số vấn đề cấp bách về công tác tư tưởng, tuyên giáo trước tình hình trong nước và quốc tế hiện nay; Nghị quyết số 08A-NQ/TW ngày 27/3/1990, Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VI về tình hình các nước xã hội chủ nghĩa, sự phá hoại của chủ nghĩa đế quốc và nhiệm vụ cấp bách của Đảng ta; Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 18/02/1995 của Bộ Chính trị về một số định hướng lớn trong công tác tư tưởng hiện nay; Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 18/3/2002, Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa IX, về nhiệm vụ chủ yếu của công tác tư tưởng, lý luận trong tình hình mới; Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 01/8/2007, Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa X về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới,...

Chủ thể chính trong công tác tuyên truyền của Đảng là tổ chức đảng và đảng viên, trực tiếp là ban tuyên giáo các cấp, cán bộ tuyên truyền, đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp. Với sự lãnh đạo của Đảng, toàn bộ hệ thống chính trị, cán bộ, đảng viên, quần chúng tích cực... có trách nhiệm tham gia vào công tác tuyên truyền.

Đối tượng của công tác tuyên truyền là tất cả cán bộ, đảng viên và nhân dân, cả nhân dân trong nước và nhân dân Việt Nam ở các, quốc gia trên thế giới.

Mục đích của công tác tuyên truyền là truyền bá, giáo dục hệ tư tưởng, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; cổ vũ, động viên tinh thần sáng tạo của quần chúng; đấu tranh chống các thế lực thù địch trên mặt trận tư tưởng; góp phần xây dựng con người mới, xã hội mới, nền văn hóa mới; quảng bá hình ảnh con người, đất nước Việt Nam, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ta ra cộng đồng quốc tế.

Như vậy, quan điểm về công tác tuyên truyền hiện nay không chỉ là sự kế thừa quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, mà còn được bổ sung, phát triển phù hợp với tình hình mới và yêu cầu của nhiệm vụ chính trị hiện nay.

Hai là, nội dung, hình thức và phương pháp tuyên truyền ngày càng được đổi mới, hiện đại hoá, phát huy hiệu quả trong thực tiễn

Đại hội lần thứ XIII của Đảng xác định phương hướng tuyên truyền trong giai đoạn hiện nay: “Tăng cường giáo dục truyền thống cách mạng vẻ vang của Đảng; tuyên truyền sâu rộng đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước gắn với đẩy mạnh các phong trào thi đua yêu nước nhằm tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, hành động trong Đảng và nhân dân; không ngừng nâng cao trình độ lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên”⁽²²⁾.

Hiện nay, nội dung cơ bản của công tác tuyên truyền được xác định trên 03 vấn đề: (1) Truyền bá hệ tư tưởng của giai cấp công nhân, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, biến hệ tư tưởng ấy thành hệ tư tưởng thống trị đời sống xã hội; (2) Tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, phát triển kinh tế - xã hội, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế; (3) Tuyên truyền đấu tranh chống các luận điệu sai trái của các thế lực thù địch. Công tác tuyên truyền của Đảng đã tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước theo cả hai hướng Việt Nam với thế giới và thế giới đến với Việt Nam; thành tựu của công cuộc đổi mới; chủ nghĩa yêu nước, lòng tự hào và tinh thần tự tôn dân tộc; văn hóa, đạo đức, lối sống trong quá trình hội nhập; đấu tranh chống các quan điểm sai trái, chống “diễn biến hòa bình”. Về cơ bản, nội dung tuyên truyền đã gắn chặt với thực tế đời sống, lấy thực tiễn làm gốc, đồng hành, tham gia trực tiếp vào quá trình phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đối ngoại, xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị.

Các hình thức tuyên truyền đa dạng hóa, đẩy mạnh tuyên truyền miệng và hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên; coi trọng điều tra và xử lý dư luận xã hội; tăng cường công tác xuất bản; đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; mở rộng phạm vi và mức độ tuyên truyền, hình thức tổ chức hoạt động tuyên truyền đa dạng, chuyển đổi mạnh từ trực tiếp đến trực tuyến và kết hợp trực tiếp với trực tuyến; tổ chức bộ máy, cán bộ và cơ sở vật chất - kỹ thuật cho công tác tuyên truyền được tăng cường.

Ba là, đội ngũ báo cáo viên ở Trung ương, tỉnh, huyện; đội ngũ tuyên truyền viên nông cốt ở cơ sở thường xuyên được đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chất lượng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ

Đảng đã đánh giá: “Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên được tăng cường về số lượng và chất lượng, phát huy vai trò nòng cốt trong công tác tuyên truyền, góp phần đưa nghị quyết, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào cuộc sống”⁽²³⁾. Tính đến tháng 12/2023, tổng số báo cáo viên các cấp và tuyên truyền viên cơ sở là 661.824 đồng chí, trong đó có 427 báo cáo viên Trung ương, 4.689 báo cáo viên cấp tỉnh, 85.461 báo cáo viên cấp huyện và 571.247 tuyên truyền viên cấp cơ sở⁽²⁴⁾. Các cấp ủy đảng chú trọng quan tâm từ khâu tuyển chọn, đến bồi dưỡng, đào tạo, qua đó góp phần nâng cao chất lượng, bảo đảm số lượng nhiều, có trình độ cao, được rèn luyện trong thực tiễn công tác tuyên giáo và bồi dưỡng nghiệp vụ thường xuyên. Tháng 12/2023, cả nước đã mở 1.002 lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tuyên truyền và cập nhật kiến thức cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên⁽²⁵⁾. Các hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ tuyên truyền, thông tin, cổ động, báo chí, xuất bản, tuyên truyền miệng diễn ra thường xuyên và đạt hiệu quả cao hơn.

Trong nhiều năm qua, trên cơ sở vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền một cách linh hoạt, sáng tạo, Đảng Cộng sản Việt Nam đã nhận thức đầy đủ và toàn diện về công tác tuyên truyền, có nhiều đổi mới trong nội dung, hình thức và phương pháp tuyên truyền, đạt được nhiều thành tựu.

Tuy nhiên, trong thực tế, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực hiện công tác tuyên truyền vẫn còn một số hạn chế dẫn đến hiệu quả công tác tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng còn hình thức, chưa đáp ứng được yêu cầu. Đại hội lần thứ XIII của Đảng khẳng định: “Công tác thông tin, tuyên truyền một số đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước chưa kịp thời, hình thức chưa phong phú. Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch có lúc, có nơi tính chiến đấu chưa cao, còn bị động, lúng túng. Việc dự báo, nắm bắt tình hình tư tưởng của cán bộ, đảng viên, tâm tư, nguyện vọng của nhân dân và định hướng dư luận xã hội có lúc chưa kịp thời. Kết quả thực hiện một số chủ trương của Đảng về quản lý báo chí, truyền thông, xuất bản, quản lý internet, mạng xã hội chưa đáp ứng yêu cầu. Vai trò của văn học, nghệ thuật trong công tác tư tưởng chưa được phát huy đầy đủ”⁽²⁶⁾. Chỉ thị số 30-CT/TW ngày 05/02/2024 của Ban Bí thư về công tác tuyên truyền miệng trong tình hình mới nhận định: “Một số cấp ủy chưa nhận thức, quan tâm đầy đủ về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền miệng. Một số nơi chất lượng hoạt động của báo cáo viên, tuyên truyền viên còn hạn chế, thiếu sắc bén, tính thuyết phục, tính chiến đấu chưa cao, chậm đổi mới nội dung, phương thức; việc cung cấp thông tin có lúc, có nơi chưa đầy đủ. Công tác bồi dưỡng nghiệp vụ, chế độ, chính sách đối với đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên chưa được quan tâm đúng mức”⁽²⁷⁾.

3. Giải pháp thực hiện công tác tuyên truyền của Đảng Cộng sản Việt Nam theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay

Tình hình thế giới và trong nước đan xen cả thời cơ và thách thức, đặt ra nhiều vấn đề mới, yêu cầu mới nặng nề, phức tạp đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bối cảnh đó dự báo tác động sâu sắc đến chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền của Đảng, đòi hỏi phải tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền của Đảng; tạo sự thống nhất cao trong Đảng, đồng thuận trong nhân dân; góp phần trực tiếp giải quyết những vấn đề xã hội bức xúc, nâng cao tính chiến đấu, tính thuyết phục và hiệu quả của công tác tuyên truyền.

Với bối cảnh và yêu cầu như vậy, tiếp tục thực hiện công tác tuyên truyền theo quan điểm của Hồ Chí Minh trong thời gian tới ***cần tập trung vào một số nhiệm vụ, giải pháp*** sau:

Thứ nhất, tăng cường vai trò lãnh đạo và chỉ đạo của Đảng, trực tiếp là cấp ủy và ban tuyên giáo cấp ủy các cấp đối với công tác tuyên truyền. Các cấp ủy đảng là chủ thể chịu trách nhiệm chính trong công tác tuyên truyền, không chỉ trực tiếp thực hiện các nội dung công tác tuyên truyền, mà còn lãnh đạo, chỉ đạo các tổ chức, lực lượng trong Đảng và hệ thống chính trị thực hiện. Để tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng cần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể trong việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh để thực hiện công tác tuyên truyền hiện nay. Ban Tuyên giáo tham mưu cấp ủy đảng lãnh đạo các cơ quan tuyên truyền xây dựng nội dung chương trình, kế hoạch cụ thể để thực hiện công tác tuyên truyền phù hợp với địa phương, đơn vị, kết hợp tổ chức hướng dẫn, kiểm tra chặt chẽ, đi đôi với sơ kết, tổng kết về công tác tuyên truyền.

Thứ hai, đổi mới nội dung, đa dạng hoá phương thức, nâng cao tính thuyết phục công tác tuyên truyền theo hướng đa dạng hoá,

sinh động về hình thức, ngắn gọn, thiết thực, gần gũi với cuộc sống, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện, phù hợp với từng đối tượng. Đối tượng của công tác tuyên truyền là con người với các đặc điểm xã hội thay đổi phức tạp, đa dạng và phong phú. Vì vậy, trong công tác tuyên truyền phải nhận định rõ “Viết cho ai xem? Nói cho ai nghe?” trên cơ sở bám sát thực tiễn cơ sở, nắm chắc tình hình tư tưởng, dư luận xã hội, nâng cao khả năng dự báo để đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền hiệu quả. Nội dung, phạm vi công tác tuyên truyền trải rộng trên tất cả lĩnh vực của đời sống xã hội, phương pháp tuyên truyền đòi hỏi phải sâu sắc và tinh tế trong ứng xử, chân thành trong đối thoại, sắc bén trong đấu tranh theo đúng chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh để nâng cao tính hấp dẫn, thiết thực và hiệu quả.

Thứ ba, tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy, đổi mới cơ chế, chính sách; nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ báo cáo viên ở Trung ương, tỉnh, huyện; đội ngũ tuyên truyền viên nòng cốt ở cơ sở. Theo Hồ Chí Minh, cán bộ tuyên truyền phải đáp ứng được yêu cầu về uy tín, hình ảnh, năng lực, thái độ. Vì vậy, cần tiếp tục quan tâm, củng cố kiện toàn đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên từ Trung ương đến cơ sở. Tiếp tục tinh gọn bộ máy, tăng cường sự phối hợp giữa ban tuyên giáo với các cơ quan, đơn vị cùng cấp. Chú trọng bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu tình hình mới, mỗi cán bộ tuyên truyền, báo cáo viên phải lao động cá nhân thật sự nghiêm túc, khoa học, vừa phải có năng lực tập hợp, kết nối các lực lượng làm công tác tuyên truyền rộng lớn và đa dạng, vừa phải biết sử dụng công nghệ và nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, thấm nhuần sâu sắc sứ mệnh cao cả là “đi trước, mở đường”...

Thứ tư, nâng cao chất lượng công tác phát hiện, dự báo và giải quyết các vấn đề truyền thông, đấu tranh chống quan điểm sai trái, âm mưu, thủ đoạn chống phá của

các thế lực thù địch trên các phương tiện truyền thông, trong lĩnh vực báo chí - xuất bản; lãnh đạo, quản lý báo chí - xuất bản... Nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tạo sự thống nhất, quyết tâm cao trong đội ngũ cán bộ, đảng viên và cả hệ thống chính trị trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; chủ động nắm bắt tình hình, nhanh nhạy phát hiện, dự báo đúng xu hướng tư tưởng, kịp thời đề xuất, triển khai các biện pháp để giải quyết, không để phát sinh điểm nóng; phối hợp chặt chẽ, kiên quyết tấn công làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch □

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.8 Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.554-555

(2), (4), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (16), (17), (19) và (20) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.5, tr. 191, 341, 191, 191, 191, 340, 341, 288, 192, 340, 192 và 192

(3), (15) và (21) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.14, tr.168, 161 và 168

(5) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.172

(6) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.528

(7) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.1, tr.284

(8) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.15, tr.672

(18) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.7, tr. 219

(22) và (26) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.233 và 172

(23) và (27) Chỉ thị số 30-CT/TW ngày 05/02/2024 của Ban Bí thư về công tác tuyên truyền miệng trong tình hình mới

(24) và (25) Trung tâm thông tin Công tác tuyên giáo, Ban Tuyên giáo Trung ương, *Sổ tay báo cáo viên 2024*, Hà Nội, 2024, tr.442 và 443